

ТИМСКИ РАД

мај 2023.

Васиљко Шкриван

Шта је заправо тимски рад

- Врло често на разговорима за посао добијемо питање да ли смо тимски играч, на које сви одговарамо да јесмо тимски играч. Али кад дођемо у неки колектив испостави се да то баш и нисмо сви.
- Зашто је то тако?
- Један од разлога је то што 90% људи није имало никакву обуку о томе како да ради у тиму. Нешто смо учили кроз неке колективне спортове, понешто у школи и факултету, на неким пројектима, али никада нам нико није објаснио да у ствари постоје одређена правила тимског рада односно начини како се тим развија,...

Шта је тим?

- Тим је по својој дефиницији скуп двоје или више људи који раде заједно на остварењу неког заједничког циља, за шта сnose заједничку одговорност.

И то је у реду и једноставно и кажемо „врло је лако радити у тиму“ ...

- Због чега неки тим постоји и шта желимо да постигнемо?

Формирање тима се тешко може десити спонтано, група да али тим не.

(Нпр. неко дође и каже нам хајде ви сада будите тим:

- уколико немам лични мотив да радим у том тиму ја ћу вјероватно рећи да мене то не занима и нећу тиме да се бавим, али

- ако имам лични мотив (то може бити учење, зарада, забава, интеракција са другим људима), ја ћу радо да пристанем да будем у том тиму, али важно је да знам да мени ти људи из тима требају)

- Дакле људи ће се удружити када виде да не могу сами у датом времену и датом квалитету да ураде неки циљани задатак
- И онда се иде на креирање тима ...

Димензије тима

- Двије најважније димензије сваког тима су људи и задаци:
 - најприје треба видјети да ли се људи осјећају сигурно (психолошки), да ли им је лијепо у том тиму, да ли им је јасно шта треба да раде па тек онда да се бавимо задацима
- Ту долазимо до дефиниције успјешног тима:
 - то је онај тим у коме се људи осјећају добро а задаци се извршавају добро и на вријеме
 - У супротном нпр. људи се супер осјећају али немају никакве резултате и друга ситуација кад тим успјешно извршава задатке али људи нису баш нешто задовољни (нема јединства, повјерења, ...)
- Дакле веома је битно имати ове двије димензије на уму посебно тим-лидери који развијају тим и који би морали да знају који појединац на ком мјесту у тиму може дати највише.
- Овим отварамо питање лидерства у тиму

- Један од разлога за формирање тимова је

СИНЕРГИЈА: $1 + 1 > 2$

- очекује се да када се људи удруже дају више него појединачно

Зашто тимски, а не групни рад?

- У групи сви чланови раде исто. Могуће је да један члан сам уради све, а остали да само посматрају. За рад у групи није неопходна сарадња, и нема расподјеле посла.
- У тиму сваки члан тима има свој задатак, различит од осталих. Ако сваки члан тима не уради свој дио посла, задатак тима у цјелини не може бити извршен.
- Успјех тима зависи од успјеха сваког његовог члана. Зато су ученици радећи у тимовима боље мотивисани него кад раде у групама.

Добар тимски рад захтјева...

- да једни другима помажу и међусобно се охрабрују
- да се уважавају и прихватају другачија мишљења
- да се слуша и обрати пажња на друге
- да се избјегавају лични напади и увреде
- да се обраћа пажња на сваког члана тима
- да свако учествује и уради најбоље што може
- да се посвети пажња теми / задатку
- да се ради и расправља слиједећи постављене циљеве
- да се проблеми отворено изнесу
- да се свако придржава постављених правила

Како организовати рад?

- Важно је да чланови тима, ученици добију јасна упутства прије почетка рада:
 - који су њихови задаци и
 - шта се од њих очекује
- Добро је и да ментор прије почетка рада прође с ученицима та упутства, додатно их појасни и нагласи оно што је важно.
- Ако почетна упутства нису довољно јасна, тимови ће изгубити доста времена на сналажење и организацију посла, а ментор ће морати уложити додатни труд да сваком члану тима појединачно објасни како треба радити.

Припрема тимског рада

- На почетку припреме сваког тимског рада треба:
 - одлучити колико ће отприлике ученика бити у тиму, и
 - како ћемо саставити тимове, да ли као хомогене (ученици подједнаких знања и способности) или хетерогене.
 - добро је да се ученици који су у једном тиму и иначе слажу, али то није неопходно. Ако се деси да неки тим изразито лоше функционише, могу се у току рада замијенити чланове тимова (што баш није препоручљиво),
- У тимовима ће ученици природно прихватити неке улоге. Неки ће се наметнути као организатори, неки само прихватити посла, а неки преиспитивати рад и подсицати остале.
- Најбоље је тимове састављати према томе која улога неком члану (ученику) и одговара. Потребна су додатна знања и алати за откривање предиспозиција за поједине улоге у тиму

- **Зашто је тим важан?**
- **Које су сметње добром тимском раду?**
- **Како открити карактеристике чланова тима?**
- **Како оформити тим и додјелити улоге у тиму?**
- **Како се обавезати за прихватање и спровођење договорених одлука?**
- **Како успоставити међусобне одговорности?**
- **Зашто неки дају лошије резултате у тиму него када раде сами?**

Све су ово питања и разлози због којих је важно бавити се тимским радом и јачањем радних тимова...

<https://www.youtube.com/watch?v=Vi7fTfCPqkg>

Радионица: „Тимске улоге, Белбинов тест“

ТИМСКЕ УЛОГЕ Упитник за сопствену процену

Упитник ће ти помоћи да:

• упознаш са својом улогом у тиму (може их бити неколико)
• побољшаш улоге које ти највише леже, да их разјасниш, како би на најбољи начин допринео/допринела тимском раду,

- Постанеш свестан/свесна да не вреди «играти улоге» које ти нису блиске. Боље је улагати у себе, побољшати своју улогу у тиму и одабрати тим људи са којима ћеш се у заједничком раду допуњавати.

УПИТНИК

За сваки од седам делова упитника на располагању ти стоји 10 бодова. Распореди их на сваку од реченица, али тако да највећи број бодова доделиш реченици која најтачније описује твоје понашање у групи. Уколико само једна реченица најтачније одсликава твоју улогу у групи – можеш за њу ставити свих 10 бодова.

=====